

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput III

urn:nbn:de:bsz:31-97032

bii coniecit *Albertus*, hancque exinde oriri, quod ante fauces Alpium ab occidente in Orientem fluat, majorem partem aquarum ex iisdem accipiat, adjicit. Solz contra aliorum piscium morem non superfluitant mortuæ, teste *Plinio*; rationem in ventre exiguo, & pinguedine pauca quæsiuit *Aristoteles*. Sic se rem habere, lampetrum, congorum, murænarum pinguedine abundantiam ostendit superfluitatio. Tanta earum alacritas, ut à Phalacrocorace integræ devorata, per intestina novem repetitis vicibus elabantur, tum retineantur cum debilitata fuerint. *Gesnerus*. In sinu detentos, majores præsertim, hominem ad suffocationem vincite, testatur *Cardanus*. A Sole in terra attactæ emoriuntur; sed ægerrime alias, vita post exco-riationem manens ostendit. In *Arctusa* Chalcidensi mansuetas, inauribus argenteis & aureis ornatas, cibum de manibus largientium accepisse, *Athenæus*, *El-lianus*, & *Plutarchus* referunt. Idem in Eloth amne fuisse *Nymphodorus* auctor est.

C A P U T III. DE BALÆNA & BARBO.

Ceterum omnium maxima ac princeps est *Balæna*. *Plinius* maximum in Indico mari animal vocat, illique quaterna jugera adscribit: hæc autem *Massarius* nongentorum sexaginta pedum longitudinem interpretatur. *Nearchus* viginti trium passuum Balenarum magnitudinem constare tradidit, qui in insulis ante Euphratem, cetum mari ejectum, centum & quinquaginta cubitorum se vidisse, refert. Quæ in Scaldi fluvio decem ab Antverpia milliaribus anno 1577, die 2 Julii capta est, colore erat ex cæruleo nigricante: fistulam in vertice habebat, qua aquam eructabat magna vi: Longitudo ejus erat pedum octo & quinquaginta, altitudo sedecim; cauda quatuordecim pedes lata, ab oculo ad rostrum extremum intervallum sedecim pedum. Maxilla inferior senum in singulis lateri-

etiam pedum erat, vigi-
to variis foraminibus
nimo carere, ex
tenuum longissimas le-
ticia à multis annis a
p. Camilo adjacentem
tam fuisse dicitur; Cap
pignone, ipsi videret
in Ambra spectate v
fusa spectes, viginti
aduniam, Saxum.
luis ova venenata et
u oblectavit. Antoni
quam duos duntaxat
tempore talem ventu
supplicæ similis appa
carum parte lenitetur
cederet passio. Ni
quam ova supra & inf

C A
DE CYPR
CONGRO,

Q. Prinos lapillum
candidum & duru
in medio substantiam
tuo est flexile postea
pissitorum pondus
tuo in Latio amne rep
tuo gravidam se sen
tuo oris masculum e
tuo ipsa. In Polonia
tuo podam, glacie ob
tuo quæriti, inver
tuo didolatis, appar
tuo est piscis, in Arar
tuo, decrefente ni

teribus pedum erat, viginti quinque dentibus armata, qui totidem foraminibus, in superiore dentibus omnino carente, excavatis, recondi poterant. Tot dentium longissimus sex pollices non excedebat. Qui non ita à multis annis ad Schevelingam, pagum Hægæ Comitatus adjacentem, captus erat, sexaginta pedum fuisse dicitur; Caput illius trium fere cubitorum longitudine, ipsi ibidem vidimus. Ad Balænarum genus *Ambara* spectare videtur. Si enim longitudinem ipsius spectes, viginti quinque æquat cubiros; si capitis duritiem, Saxum. *Leo African. l. 9. descr. Afric. Barbi* ova venenata esse Maji præsertim tempore *Platina* observavit. *Antonius Gazius* expertus est. Nam postquam duos duntaxat de illis bolos comedisset, cœnæ tempore talem ventris sensit inflationem, ut facies synopticæ similis appareret, inæqualis in unaquaque carnis parte sentiretur intemperies, cholericæ tandem accideret passio. Nec citius evanescere symptomata, quam ova supra & infra purgarentur.

CAPUT IV.

DE CYPRINO, CLUPÆA,
CONGRO, & CHAOISAROU.

C*yprios* lapillum in capite juxta linguam habere candidum & durum, tradit *Gesnerus*, inque capitis medio substantiam cordis figura crassam, dum recens est flexilem postea duram, repositam gestare. Viginti librarum pondus invenitur interdum, ducentorum in Latio amne repertum, retulit *Jovius*. Cum foemina gravidam se sentit, pariendi allapso tempore, motu oris masculum excitat, qui lac spargit, sparsò parit ipsa. In Polonia Cyprini lati in piscinam repositi à quodam, glacie obductis aquis quamvis diligentissime quæsi, inveniri non potuerunt: vere apparente dissolutis, apparuere omnes. *Gesnerus. Clupæa* magnus est piscis, in Arari Gallæ flumine. Crescente Luna albicat, decresciente nigrescit: aucto vel minimum cor-